

lett sem mutat fel kellő eredményt, mert hiányzik a falvakban az a mozgató erő, mely az ezekből vett hasznos útmutatások megvalósítására törekszik.

A fővárosban 1895-ben alakult meg a Magyar Gazdaszövetség. Ennek célja: hogy megtanítsa a kisembereket a szövetkezésre, versenyre és méltanyosságra; a haza földjének szentetére és a gazdálkodás jövedelmének gyarapítására; céljait a falusi gazdakörök — mint tagok — közreműködésével igyekeznek megvalósítani.

Majdnem 10 éve működik az országban ez a hatalmas testület és sajnos, éppen a kisemberek nem ismerik, nem támogatják és nem veszik támogatását igénybe.

Gondoskodni kell tehát oly szervezetről, mely a helyi érdekből kifolyóan, kizárólag a helyi gazdasági ügyekkel foglalkozzék, mely a gazdákat egy érdekcsoportba tömörítse és a gazdálkodás fejlesztésére éppen a tömörülésben rejlő anyagi, értelmi és erkölcsi erővel közreműködjék. Ilyen szervezet pedig csak a falusi gazdakörökben lehet.

Azt mondatnák erre, hogy hiszen a falusi gazdakör vezetői a faluból kerülnek ki és így hiányozni fog a szellemi képesség a vezetésre és gyakorlati irányításra. Ennek megdöntésére rámutathatunk a hitelszövetkezeteknél elért eredményekre; ezek vezetői is a faluból kerültek ki és nincs, aki el ne ismerné, hogy dacára ennek megfelelő feladatuknak.

Szervezünk hát falusi gazdaköröket. Feladatuk ezeknek, hogy fokozzák a gazdák szakértelmét, gazdálkodásukat fejlesszék. Ezt az általános célt a helyi viszonyokhoz képest különböző módon valósíthatják meg és fél kell ölelniök mindazt, ami az általános cél elérésére, mások megkárosítása nélkül alkalmasnak mutatkozik. Min-

denekelőtt igyekezzünk a kisgazdákat falusi gazdakörökbe csoportosítani; fejtsük ki előtűk a tömörülésben rejlő erőt, s győzzük meg őket, hogy anyagi boldogulásukat egymás kölcsönös támogatásával sikeresebben mozdíthatják elő; értsük meg a vagyonosabb kisgazdákkal, hogy az anyagilag gyengébbek támogatása kötelesség, hogy a gyengébb az azonos érdekek fejlesztésében saját munkálkodásával és védelmi erejével közreműködik és hogy a gyengébbek boldogulása állami és társadalmi érdek, másrészt a jobb viszonyok között ők további vagyoni előmenetelét nem gátolja.

A mezei munka szünetelése alatt tartson fenn a gazdakör alkalmas helyiséget, járasson földmivesnek való szaklapokat, szerezzon be hasznos olvasnivalókat és nyujtson alkalmat arra, hogy a gazdák az olvasottak felett eszméket kicserélhessék. Igyekezzék a gazdákat téli foglalkozásra buzdítani, keresse és jelölje meg annak irányát és fejlessze azt.

Ahol a háziiparnak csirái vannak, ha még olyan jelentéktelenek is, igyekezzék azt a gazdakör fejlesztési és a háziipar termékeinek keressen helyben vagy vidéken elhelyezést.

Foglalkozzék a vezetőség a lakosság gazdálkodási rendszerével, annak hátrányaival; jelölje meg a javítandókat, figyelje meg a szomszédos községek gazdálkodását, annak általános eredményeit; a jót igyekezzék a helyi viszonyokhoz képest meghonosítani, a rosszra, mint intő példára mutasson rá, foglalkozzék a népek az anyagi boldogulást gátló szokásaival; mutasson rá általánosságban annak következményeire és igyekezzék a bajokat egyesült erővel orvosolni.

Szerezzon be fajbaromfiakat; mozdiása elő a baromfitenyésztést; fejlessze a marhatenyésztést és pedig

első sorban kellő számú és megfelelő fajtájú apaállatok beszerzésére való buzdítással; igyekezzék a mai vegyes marhaállományt nemesebb fajokkal, értékebbekkel fölcserélni és buzdítsa a gazdákat takarmánytermelésre, a marhaállomány szaporítására és a föld termőképességének fokozására Vegye kezébe a tejszövetkezet szervezését.

Támogassa a gazdákat jó vetőmagvak és gazdasági eszközök beszerzésében, ismeresse meg őket az okoskerü gazdálkodáshoz szükséges, kisgazdának való gépekkel és egyéb eszközökkel; kísérelje figyelemmel a gazdálkodás terén előforduló újításokat, ezek eredményét; egyes gazdasági termények vetésével e célra közösen bérelt kisebb területen tegyen kísérleteket.

Mindezekhez pedig vegye igénybe az állami gazdasági intézmények és kirendeltségek, a magyar gazdaszövetség és vármegyei gazdasági egyesület támogatását; ismeresse meg ezekkel a helyi viszonyokat, kívánalmakat, hogy előadásait és útmutatásait, ezeket ismerve, adhassák meg.

Tavaszkor kiküldöttéi által járassa be a községi határt; ezek az ugyanazon minőségű földben a jobbakkal rossz vetéseket találnak, mint a föld kizsárolásának, rossz vetőmagnak és rossz szántásnak bizonyítékait. Az ilyen földek gazdáit jóakarátulag figyelmeztessék és buzdítsák az okoskerü gazdálkodásra; látogassa meg a mintagazdaságokat, a földmivesiskolák gazdaságát és záróvizsgálja; a látottakat és hallottakat ismeresse a kör tagjaival; végül tömörítse a gazdákat a termények közös értékesítésére.

Általában olyanakk képzeljük a falusi gazdák összeségéből alakult gazdakört, mint amely kezébe veszi a gazdaság fejlesztését, a szakszerű tanácsokat megvalósítja, kijelöli a gazdasági magvak, gépek, helyesen megválasztott

A férfi: Engedelmet; végre is én nem azért vagyok a világon, hogy kegyednek nyugodtan hallgassan el azt, amiért mindenkit mást össztörnék.

Az asszony: Mindenképp igyekezzék azt az előbbi, minden aron mosolygó nyugodtságot megtartani, azután pedig nekem ne beszéljen ilyen nagyokat...

A férfi: Nem vagyok hajlandó...

Az asszony: Mire? Meghallgatni, ha a szemébe mondom, hogy teljesen értem magát, hogy teljesen tisztában vagyok, mi a célja valami három-négy hét óta a manőverozásának?

A férfi: Ó, ilyen szép beszédre ismét csendes és jó fiú leszek.

Az asszony: Nem kerül megerőltetésbe, sokkal faradságosabb magának a műbőnczet mű-fellobbanása.

A férfi: Elbírom ez a ledorongolást is.

Az asszony: Mondja, három esztendő alatt volt olyan nap, hogy nem láttuk egymást?

A férfi: Ha nap volt is, de este nem.

Az asszony: Ne szórja annyira a színporkákat.

A férfi: Igazat mondtam...

Az asszony: És három hét óta? Hányszor volt itt?

A férfi: Ebben a pillanatban nem tudok határozott feleletet adni.

Az asszony: Halja, ne utaltassa meg magát teljesen; ne legyen gyáva is...

A férfi: Kérem...

Az asszony: Megmondtam: ne legyen gyáva is... Mindössze kétszer méltóztatott három héten belül öt-öt perces látogatást tenni.

A férfi: Igaz, de lehetetlen volt...

Az asszony: Szegényke... A retentő elfoglaltság tartotta vissza...

A férfi: Az is meg...

Az asszony: Meg más valami is. Vagy nem gondolja, hogy tisztességesebb volna, ha nyíltan beszélne? No, ha nem mer, hát én megteszem maga helyett. Tehát legyünk a kifejezésben precízek. Nem: másvalami, hanem: másvalaki volt az ok.

A férfi: És ha így volna?

Az asszony: És ha így volna? És... ha... Maga ezt csak ily nyugodtan kérdi?...

A férfi: De kérem, de hiszen az imént a nyugodtság volt a kedvére való...

Az asszony: Ne... ne beszéljen így. Mondja ugy-e nem szeret már?

A férfi: Hazudnám, ha ezt mondanám...

Az asszony: Mondd hát, hogy szeretsz...

A férfi: Ezt érezni kell...

Az asszony: Mondd ezt, mond, tégy akármit, csak szeress... Éreznem, tudnom, látnom kell, hogy szeretsz... És ugy-e hogy nem hagysz el soha?

A férfi: A lelkelem soha...

Az asszony: A lelkeddel? ... Megölsz... Hát másvalaki...

A férfi: Legyen belátásod. Arról a másvalakiról azt fogja mondani a világ, hogy a feleségem, és én magam is kénytelen leszek majd ezt elhinni, mert szép és lágy orgonaszó mellett jelent ki ezt rólu nek egy fekete ruhás bácsi. Az egész világ elhiszi neki, tehát nekem is el kell hinnem...

Az asszony: Ne gázolj rajtam...

A férfi: En a tied maradok...

Az asszony: Nem bírom ezt el...

A férfi: Legyen csend. Sem az orgonaszó, sem a fekete ruhás úrnak kenetteljes beszéde nem változtatnak méltótlónknak a szerelmén. Talán csupa cinizmus, talán csupa rosszaság, ami belőlem beszél, de ennek így kell lenni: megnösiülök... Nem mondatnám, hogy egész kedvetlenül nyegyek bele ebbe az ügybe. Csak éppen az én szemponant különbözik attól a kislányétól, aki ugyan viseli majd az én jeggyűrűmet. En tudniillik engedékeny úr leszek mellette. Elég jó fiú vagyok ahhoz, hogy ne ábrándítsam ki az impresszióból, amit az első pillanatban nyert

baromfiak és gazdasági állatok beszerzésében a jövedelmező befektetés irányát; így közreműködik a jövedelem fokozására.

Több szövetségünk rendelkezik felesleges pénzzel, melyet a központnál betétként helyez el. Az ilyen pénzfelleggel rendelkező hitelszövetkezetek területén kell első sorban a gazdakörök megalakítani és a takarékbetét felesleget a kisgazdának való gépek és fajszarvasmarha beszerzésére fordítva, a gazdaságba befektetni. Ezzel kettős célt érünk el: a hitelszövetkezet a 4 százalékos betétkamatnál előnyösebben helyezheti el a pénzt; a gazda pedig hasznos befektetésre, ez úton, olcsó hitelt kap.

Készüljünk a télre. Sivár perspektívát

tár élénk az őszi és nyomasztó érzés fog el, ha a télre gondolunk. Miből fog a hideg, semmi munkát, jövedelmet nem adó télen át megélni a föld népe, amelylyel olyan mostohán bánt el az idén a természet? Nemcsak, hogy ruhára, vetőmagra való is alig marad az ország számos vidékén, sőt biztos és szomorú kilátás van arra, hogy január táján sok helyütt már a betevő falat kenyér sem lesz meg. Falvak, járások lesznek, ahol ismeretlen fogalomná válik a szegény nép között a búzakenyér, a hús, de még a tej és vaj is.

Az esősé, mely hónapok óta tartó tikkasztó szárazság után végre bekövetkezett, igaz, hogy javított valamelyest az általános helyzeten. De csak ott javított, ahol még volt javítani való. Sok helyütt nem használt már az eső, mert a perzselő nap sugar kiegészített mindent. De még ott is, ahol használt a labon álló növényzetnek, panasz és sópánkodás hangzik minden gardalkodó ajkáról, mert az eredmény nemcsak, hogy messze marad úgy minőség, mint mennyiség dolgában a tavalyi mögött, de még csak össze sem hasonlítható vele. A rossz termés

felőlem... Nevetsz, hogy én engedékeny leszek?... Mert a kis lilommal bevonul hozzám a vagyon. Elég becsületes vagyok, hogy ezt így nyíltan kimondom. A többi is szörül-szóra így gondolkodik. Csak hogy az egyik annyira pózol, hogy más előtt is tagadja, a másik meg olyan színész, hogy önmagának sem valja be... Száz közül csak kettőben nem kényelemszeretet a házasságok gondos szülője. No, én nyugodt lélekkel állapítom meg, hogy az én szerepem nem tartozik a közé a kettő közé. Minden megváltoztatja az én külső életemet, de belülről az maradok, aki voltam. Szeretlek és szeretni foglak. És aki téged szeretett, az mindig a tied marad.

II.

A leány: Még négy nap...

A férfi: És boldogok leszünk...

A leány: Szólj, igazán lehetséges, hogy ilyen szép az élet?

A férfi: Lehetne más temellett?

sújtott gazdák ezzel a hozammal még a saját szükségleteiket sem képesek mindenütt fedezni. Hol van még az adó? — a gyermekek iskoláztatása? sok egyéb kiadás? — Ha nem is éhínség, de a legnagyobb nélkülös és színelye lesz tehát még az olyan vidék is, ahol nem perzselte le mindent a pusztító szárazság.

Ezzel a súlyos helyzettel, mely az ország legnagyobb területére vár, számolni kell már mostan. Allam és társadalom tegyék meg a tőlük telhető óvintézkedéseket a végből, hogy a nyomort enyhítsék, vagy legalább elviselhetővé tegyék.

Mert borzasztó a gondolat is, hogy Európa tejjel-mézrel folyó Kánaánjában, a művelt világ éléstárában, az Alföld és a Dunántúl istenaldotta földjén éhínség pusztítson és ebből eredő betegségek áldozatai legyenek erőtlen férfiak, gyámoltalan gyermekek és agok.

Szervekedni kell országszerte az országos nélkülözés ellen. Nagy munka ez, melyből előjáróságnak, városnak, községnek, megyének és a társadalom minden egyes tehető tagjának egyaránt ki kell vennie a maga részét. A nagy, általános jótékonyági akciónak százféle módja van, amiket e helyen még csak körvonalazni se lehet. De mindenütt, a helyi viszonyokhoz mérten, a legjobban tudják bizonyítani, milyen irányú jótékonyági akcióra van szükség és ahol e szép hivatást komolyan fogják fel, ott nem is lesz olyan inség, mely az emberek egészségében és életében tenne pusztítást.

Az állam teendői már inkább körvonalazhatók. Első sorban a lehető legkíméletesebb módon járjanak el az adószedés terén és adókiegészíték, meg adóelőlegdíszek dolgában a legmesszebbre menőleg tegyék tekintetbe a gazdák súlyos helyzetét. Az érv, hogy az államnak is nagy kiadásai vannak, az adott viszonyok között nem helytálló, mert az állam százmilliónyi kölcsönökkel segíthet magán, míg a gazda éhen halhat, mert nincs egy koronája.

Szeretlek...

A leány: Ugy-e, még ezt soha senkinek sem mondtad?

A férfi: Soha!

A leány: Reszketek, hogy nem a lelked igazságát mondom... Soha sem szerettel még senkit?

A férfi: Így — soha!

A leány: Szédülök... És, ha egymáséi leszünk akkor is fogsz szeretni? Mindig?

A férfi: Aki téged szeretett, az mindig a tied marad...

Fáy Nándor.

Másodsorban munkát kell adni a szegény népnek. Itt vannak a beruházások. Ha a megszavazott kétszázötven milliónyi értékű építkezésből az idén az előirányoztnál jóval nagyobb mennyiséget foganatosítanak, ez az államra nézve alig jelent nagyobb megterhelést, de százazerek nyomorán segíthet. Ez becsületes, egyszerű és biztos módja a segítsének és a mellett nem könyöradomány, amilhez a szegény népet hozzászoktatni, nem volna helyénvaló.

És e helyen nem hagyhatjuk figyelmen kívül a közönségek azt a nagy zömét, melyet közvetve sujt az inséges esztendő a nagy drágaság által. A piacokon már gyermekre jelentkeznek a drágaság spekulánsai. Az élelmi cikkek árúsitói jórészt azon vannak, hogy a köznyomorból busás haszonra tegyenek szert.

Szentes város előjárósága, mikor a mászásokkal a húsarak mérséklése dolgában tárgyalást kezdett, mely üdvös eredményre is vezetett, példát mutatott arra, hogy a hatóság, ha szigorúan fogja fel kötelességét, mit tehet a nép érdekében az élelmi cikkek drágulása ellen. Ezt a példát kell követnie minden hatóságnak s a mellett nálunk Szentesen is még mindig az a kötelesség harul a helyi hatóságra, hogy a piacot ez évben állandóan éber figyelemmel kísérje és minden megtegyen arra nézve, hogy a köznyomort a spekuláció ki ne zsákmányolhassa.

Városaink rendezése.

Gyöngyös város szomorú pusztulása ismét szélesebb körök figyelmét terelte vidéki városaink állapotára. Ha sikerült ezt az érdeklődést ébren tartanunk, akkor a katasztrófa tanulsagai révén oly munkásságot lehetne kifejteni, mely kihatna az egész ország fejlődésére.

Hogy a gyöngyösi tűzvész oly rendkívüli mértéket ölthetett, annak egyik oka a város alkalmatlan építkezési elrendezésében rejlik. Joggal kérte nyomban a veszedelem elmulása után néhány tiszta látású városi képviselő, hogy a porráégett várost ne építsék föl a régi alapokon, hanem készítsenek az ujonnan építendő város számára hozzáértő szakférfiakkal olyan tervet, mely a tűzbiztonsági kívánalmaknak jobban megfelel. Helyre nem hozható mulasztást követne el a város, ha ezt a javaslatot nem fogadná el és területének alapos rendezésére meg nem ragadná a most kínálkozó alkalmat, amelyhez hasonló kedvezéstől a sors ezáltal meg fogja óvni.

De a város azonnal, hogy a leégett városrészt fölépítésénél a tűzbiztságot jobban szem előtt fogja tartani, még nem végez egész munkát. Súlyos földatanak magaslataira csak akkor emelkedik, ha egyidejűleg cselet törekszik tenni mindazoknak a követeleknek is, melyeket a modern városépítéset szükségseknek tart arra nézve, hogy megvesse a jövő terjeszkedésnek egészséges és erős alapját. Mert ebben rejlik a városok rendezésének századokra kiható fontossága s ez teszi a kérdést általános érdekűvé összes városainkra nézve.

Igaz, hogy a városok produktív fejlesztése nem lehet csakis a városrendezés földadata. Ehhez legelső sorban a városi lakosságnak céltudatos és szorgalmas kereskedelmi és iparos tevékenysége szükséges. De e fejlesztés elősegítéséhez mind a kormány, mind a városi hatóságok nagyban hozzájárulhatnak.

A TAVASZI ÉS NYÁRI
dényre selyemkelme,
brásony, csipke és
szalag szükségleteit
v á s á r o l j a

Szénásy Hoffmann és Társa
selyemruházában
Budapest, IV., Bécsi-utca 4. szám.

A legnagyobb választék mindenféle selyem-
árúban. Az idény összes újdonságai folyton
raktáron vannak. Szabott árak, túlkövetelés
kizárva. Mintak vidékre kivanatra bérmentve
küldetnek.

ruhhatnak, hogy a kormány mit tehet a városok érdekében, arról volt szó a most lefolyt költségvetési vitában. Ezzel szemben a városok építészeti rendezése a városok önkormányzati jogkörébe tartozik. Főadata nem áll másból, mint a jelenlévő és a jövőbeli lakosság lakásainak és munkahelyiségeinek legcélszerűbb elhelyezéséből. A szerszint, a mint ezt a földadat jól, vagy rosszul tudja elvégezni, valamely város rendezési terve a város fejlődésének egyik leghatásosabb segítője és legnagyobb akadálya lehet.

A lakosság célszerű elhelyezésének legelső kelléke a vagyon- és személybiztonság. Egy jól átgondolt városi tervnek első feltétele az, hogy a város minden pontjához veszedelem esetén könnyen és gyorsan hozzá lehessen férni.

Valamint a tűzveszedelem csökkentése a vagyonbiztonság növekedését jelenti, épp úgy a közegészségügy fejlesztése és a halandóságnak ezzel járó csökkentése a személybiztonság tökéletesítésének tekinthető. A városok rendezésének programjához tartozik tehát mindaz, ami alkalmas arra, hogy az egy helyen felhalmozódó embertömegek szoros együttlése folytán könnyen előállható egészségügyi bajokat elhárítsa.

Ide tartozik mindenekelőtt egy szakszerűen épített vízvezeték. Hallottuk eléggé a közelmúlt napok tüzeseténél, mennyire megnehezítette a mentő munkálatokat csaknem mindenütt a vízhiány. Hogy a veszedelmébe ment vagyonunk mily nagy részét lehetett volna megmenteni, ha nyomban a tűz kioltások elegendő mennyiségű vizet állott volna rendelkezésre az oltás céljára, azt számokban kifejezni nem lehet. — De a gyöngyösi, kiscu-ujhelyi és a többi nagyobb tüzesetnél kárbavesztett összeg alighanem egymagában többszöröse adja annak a költségnek, melyet egy modern középponti vízvezeték megépítése okozott volna s a milyenek birtokában az illető községek nem lettek volna oly nagy kiterjedésben a lángok áldozataivá.

Az ebből levonható tanulságokat városaink annál is inkább megfogják szívesen, mert a jól működő vízvezeték nélküli egészségügyi viszonyaik alapos és tartós javulását ugyancsak nem lehet elérni. Már pedig itt közvetlenül a nemzet legdrágább javáról, az ember életéről van szó. Városaink halandósága nagyobbbrészt harminc ezredrésze rug. A vízvezetékkel és az ebből kifolyólag szükségessé váló többi egészségügyi mérnöki berendezéssel, különösen csatornázással rendelkező városok hajlandósága, számos példa alapján, mintegy 20 ezredrésze tehető. Sok esetben nem tesz ki többet 15 ezredrésznél. De ha csak az előbbi számot vesszük is tekintetbe, úgy a közegészségügyi mérnöki munkák kiépítése 10.000 lakosra évenként száz emberélet megmentését jelenti. Ez minden esetre gondolkozóba ejtheti városaink felelős vezetőit.

A tulajdonképeni mérnöki munkálatokon, első sorban tehát a vízvezeték és csatornázáson kívül már maga a város berendezési terve is nagyban elősegítheti a közegészségügyi viszonyok javulását az által, hogy az utcák és háztömbök elhelyezésénél és méretezésénél gondoskodik arról, hogy lehetőleg minden, még a legkisebb és legolcsóbb lakás számára is biztosítsa a szükséges levegőt és világosságot, a melyek nélkül egészséges lakás nem képzelhető. Ha tehát tűzbiztonsági szempontból szükségesnek találtak a túlságosan szűk beépítés korlátozását, úgy most azt látjuk, hogy az e célból szükséges intézkedések egyaránt válnak hasznára a közegészségnek is.

De a ki valamely város jövő kiépítésének és terjesztésének alapjait akarja lerakni, annak ez inkább preventív eszközökön túl ki kell terjeszkednie a lakosság érdekében pozitív előmozdítására is mind gazdasági, mind szociális tekintetben, a mire a hozzáértő várostervezőnek úgy a terv kidolgozásánál, mint kivitelénél tag tere van.

A gazdasági érdekeket szolgálják mindezekelőtt, ha a szabályozási terv föllállításánál minél nagyobb súlyt vetünk a könnyű, gyors

és olcsó forgalom lehetővé tételére, mind a város területén belül, mind pedig kapcsolatosan a távolági forgalommal. A forgalom lebonyolítására szolgálhat közút, vasút vagy vízi-út külön-külön, vagy egymással karöltve. Gazdasági érdekeket szolgál az is, ha a hasonló rendeltetésű építkezést már a városi tervezésnél kiakasztja a városi közlekedési tervvel, mely a város területének ama pontjait, melyek a nyersanyag beszerzésére s a kikészített anyagok elszállítására legalkalmasabbak. Számos külföldi példa mutatja, mily hatalmas segítő eszközöké válhatnak minden iparfejlesztő akciónak, ha a város terjeszkedési területén oly telkeket bocsajthat új ipari vállalatok létesítésére, a melyek kedvező fekvésűk folytán, vasútak és víziutak szomszédságában már előre biztosítják a vállalkozó iparosnak a versenyképességnek egyik főfeltételét: az olcsó közlekedési összeköttetést.

De nemcsak nagy városok járhatnak el ekképpen. Minden vidéki város segítheti ekképpen az ipart, a melynek életfeltétele nem az, hogy nagy városban legyen, hanem hogy olcsó összeköttetésbe legyen hozható beszerzési és logyazati piacával. A városok dolga, szabályozási tervüket úgy alakítani, hogy az ipar megkapja ezeket a feltételeket.

Gazdasági és szociális érdekek érintkeznek a városrendezésnek arra irányuló törekvésében, hogy lehetőleg megakadályozza a telek árának és ebből kifolyólag a lakásbérnek nagymértékű emelkedését, a mit erősen fejlődő városokban az utolsó évtizedekben mindenütt tapasztalhattunk. E cél elérésére is kínálkozik számos eszköz. Mindenekelőtt óvakodnia kell attól a sablontól, mely minden utcát egyenlő szélességre és egyenesre tervez, tekintet nélkül arra, hogy a túlzott szélesség tényleg szükséges-e és a túlzott egyenység nem okoz-e oly kisajátítási és karterítési kiadásokat, melyeket csekély irányváltással minden egyéb érdeket megkárosítással nélkül el lehetett volna kerülni. Megnehezíti a telekárak megokolatlan fölhajtását, ha már a telektömbök méretezése és kiképzése kizárja a telkek túlhajtott kihasználását. Ellenőrizza a spekulációt, ha a város idejelenkorán készített el terjeszkedési területének szabályozó tervét, gondoskodván egyúttal a tervezett utcák idejelenkorán való kiépítése által a telekalkinál megővekedéséről. Ilyen és ehhez hasonló más rendszabályok által a városrendezési munkálatok nagyban elősegíthetik a lakásviszonyok oly alakulását, mely lehetővé teszi különösen a szegényebb néposztályok részére azt, hogy kevesebb pénzért megfelelő lakást kaphassanak, mint a milyenre eddig szert tettek. S ezzel felszabadulna a jövedelemnek egy része, a melyet eddig a lakásbér foglalt le, s abba a helyzetbe jutnánk a kisjövödelmű családokat, hogy többet adhassanak ki egyéb szükségleteik fedezésére, a mi mindenesetre a szociális haladásnak felel meg.

Lehet aztán még beszélni a városépítéstest ezstétikai oldaláról. Soha sem lehet elég nyomatékkal hangoztatni, hogy a város külső képe adja látható jelet a lakosság kulturális állapotának, szeretetének szűkebb hazája iránt, büszkeségének arra, a mit százdok munkája révén elérni sikerült. De a fő mégis az, hogy a városok szabályozási terve megfeleljen a praktikus kiválalmaknak s akkor a kielégítő ezstétikai megoldás sem fog elmaradni.

F. I.

Ujdonságok

Szentes, 1904. augusztus 28.

— Városi közgyűlés. Szentes város képviselőtestülete f. hó 5-én, holnap délelőtt 9 órákor közgyűlést tart a túl a kurcai tanácskozáse remben. A közgyűlés tárgysorozatán az 1905. évi költségvetés tárgyalása, a szentes-szentmártoni vasút 1903. évi eredmény és mérlegszámlája és az 1905. évi városi virilisek névjegyzékének összeállítására rendelt küldötté megválasztása van.

— Öntöző csatorna az Alföldön. Budapestről rendkívül fontos, az egész Alföldet közvetlen érdeklő gazdasági intézkedés hírére hozza a táviró. E szerint Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter, régi állásponjtától eltérve, elrendelte, hogy a Duna-Tisza csatorna tervezetét úgy dolgozzák át, hogy az egyszerűsödjen az Alföld öntöző csatornája is legyen. A minisztert az a szomorú tapasztalat vitte erre az elhatározásra, hogy az ideai abnormális szárazság éppen az Alföldet, az ország legmögnyabb gabonatermő vidékét sújtotta, ahol öntöző csatornák nincsenek. E nagyfotosságú átalakítás a Duna-Tisza csatorna kiépítési költségeit, az eredeti előirányzattól eltérve, körülbelül harmincmillió koronával emeli.

— A munkások balesetbiztosítása. A munkások baleset-biztosítására vonatkozólag már harmadik esztendeje, hogy előadói javaslat készült, melyre a szakkörök megtették észrevételeiket. Mint beavatott helyről értesültünk, a kereskedelemügyi miniszter intézkedett, hogy a beérkezett vélemények és kívánások fölhatalásával, a végleges törvényjavaslatot immár elkészítették. A miniszter a törvényjavaslatot ősszel szándékozik a parlament elé terjeszteni, nagy súlyt helyezve arra, hogy ez a rendkívül fontos ügy, mely a munkások százezreit és a munkaadókat közelről érinti, végre-valahára megoldassék.

— A békes-bánati református egyházmegyéből. A békes-bánati református egyházmegye esperese, Dombi Lajos, Fekete Márton kir. tanácsos h. gondnokkal egyetértőleg az egyházmegye őszi közgyűlését f. hó 6-ra, Hódmezővásárhelyre hívta össze. A közgyűlés többé kevésbé közérdekű tárgysorozata 57 pontban van megállapítva, mely tárgysorozatot, a nagy gondnal szerkesztett »Esperesi általános jelentés-sel együtt már megküldött az egyes lelkesi hivataloknak. A gyűlést megelőzőleg, szeptember 5-én délután fél négy órakor a »Misszióügyi bizottság« fog ülésezni, melyen Futó Zoltán lelkes egyházmegyei főjegyző javaslatait (a missziói körök;uj beosztását) fogják tárgyalni. A legutóbb megejtett választások eredménye a következő: Zsinati rendes képviselők lettek: Dombi Lajos esperes, Garzó Gyula tanácsbíró egyházi, Fekete Márton h. gondnok és Baksa Lajos dr. tanácsbíró világi részről; pótképviselők Futó Zoltán és Szegedi Kálmán dr. — Bartók József dr. tanácsbíróvá és Zsiri Lajos dr. tanácsbíróvá a választásánál megválasztása szintén az őszi közgyűlésen lesz bejelentve.

— Az irodalom az iskolában. Kultüreménynek tekintjük azt a miniszteri leiratot, amely elrendeli az állam iskolában rendszeres könyvtárak létesítését. Ezt a rendeletet a múlt héten kapták meg az összes tanfelügyelők. Elrendeli benne a közokt. miniszter, hogy az állami és államilag segített községi elemi népiskolákban egyszerre állíttassanak fel a megfelelő könyvtárak. Minthogy pedig az e célra rendelt beíratási díjak olyan csekély összegre rugnak, hogy a könyvtár-alapítás és arapítás céljaira éppen nem elegendők, — megengedi a miniszter, hogy az ifjúsági könyvtár költsége az iskola költségvetésébe állíttassanak be. Sőt amennyiben ezekből a könyvtárak egyszerre megvalósíthatók nem volnának, azon lesz a miniszter, hogy a törvényhozás a szükséges fedezetet rendelkezésre bocsassa. Figyelemmel a kisebb és nagyobb iskolák különböző és fokozódó igényeire, a könyvjegyzékben három könyvtár-típust talalhat. Az első típus 72 kötet könyvből áll és ára 130 kor. 46 fillér. A második és harmadik típus az elsőnek fokozatos és tervszerű kiegészítése. A második típus

kiegészíti az előt 81 kötettel 144 kor. 46 fillér értékben, tartalmaz tehát 153 kötetet 274 kor. 92 fillér értékben. A harmadik típus kiegészíti a két előbbin 101 kötettel, 209 kor. 97 fillér értékben, van tehát benne 254 kötet könyv 484 kor. 48 fillér értékben. Ahogy a szükségletről való kimutatások a minisztériumhoz beérkeznek, az ország összes iskolái számára egyszerre fogja a miniszter az ifjúsági könyvtárakat megrendelni.

— Az olcsó marhasó forgalomba hozatala. A mérsékelt árú marhasóroló szülő 1897. I. törvénycikk módosítása tárgyában hozott és szentesített új törvény életbelépett és a pénzügy miniszter már ki is adta az ezen törvény életbeléptetésére vonatkozó utasítást. E törvény legfőbb intézkedése az, hogy a marhasó alapárát az eddigi méter-mázsánkénti tíz koronáról hat koronára állítja le, tehát ezt a fontos állattenyésztési statisztikai cikket métermázsánként négy koronával olcsóbbá teszi, aminek hatása kétszeresen jelentős a jelenlegi súlyos takarmányozási viszonyok között, amikor a gazdaközönség a legkülönbébb pótlányokat kénytelen a takarmányozásra használni és ezeknek élelmező hatásait megfelelő sózással kedvezőbbé teszi. Az olcsó marhasó-ár kétségkívül nagy mértékben fogja elősegíteni a népi hasó fogyasztását, de bizonyára még növeli a hatást a pénzügyminisztérium abbéli intézkedése is, hogy egyidejűleg a marhasó forgalmát is általánosan megkönnyíti az által, hogy ezután a marhasó elárúsításával nyílt üzlethelyiségben bárki foglalkozhatik, akik ebbeli szándékát az illetékes kir. pénzügyigazgatóságnál bejelenti és a marhasó eladásáról rendes üzleti könyvet vezet. Az eddig szokásos bárcaváltás és a bárcá előírt megőrzése szeptember elsejével megszűnt. Újtás az is, hogy ezentúl a marhasó vásárlója ezzel együtt a zsákok is tartozik megvásárolni, ami viszont lehetővé válik az által, hogy ezután nemcsak 50 kilogramos, hanem 5—10 és 25 kilogramos marhasót tartalmazó zsákok is kerülnék, leolmoztottan forgalomba és a kereskedő ezeket leolmoztottan köteles el is árusítani.

— A büntetőtörvény novellája. A büntetőtörvénykönyv novellája, mely régtől vajudik, végre elkészült. P. l. ös Sándor igazságügyminiszter ugyanis az életanmányozás és előzetes tanácskozások után megbízta F. i. n. k. y. Ferenc és A. n. g. y. a. l. Pál jogakadémiai tanárokat, készítsenek önálló tervezetet a büntető törvénykönyv novellájához. A két tanár rövidesen meg is felelt megbízásának, úgy hogy a miniszter abban a helyzetben volt, hogy a kettő közül az egyiket alapul elfogadhatta. Ehhez képest A. n. g. y. a. l. Pál elaborátuma melé csatlakozott a miniszter, akit kellő utasítások után felszólított, hogy készítsen végleges előadói tervezetet. Ez a tervezet is elkészült már és mivel a miniszter már revidálta is, nem sokára a nyilvánosság elé fog kerülni, hogy a szakkörök megtehessék rá észrevételeiket.

— Szövőipari tanfolyam Késmárkon. A késmárki felső kereskedelmi iskola az ottani állami szövőipari szakiskolával karöltve elhatározta, hogy olyan ifjak részére, akik valamely közép- vagy felsőkereskedelmi iskolában az érettségi vizsgálatot sikeresen letették, egyéves textilipari tanfolyamot rendez, mely e végzett hallgatókat elterelve az ügyis táltomított, kevés kiutással kecsgetető üdülőnyos pályáktól, — arra képesítendő, hogy nagyobb textilipari vállalatoknál, gyáraknál, valamint a nagyobb konfekciós üzletekben nyereszességek alkalmazását, amivel ezek a képzett elemek a hazai iparnak megnyerhetők volnának. A tanfolyamra mely szeptember elejétől június végéig tart, csak rendes hallgatók vehetők fel. A beiratás alkalomával fizetendő 10 korona műhelybiztosíték. Tandíj egész évre 200 korona, mely 13 részletben, szeptember és február elején fizetendő, de aki beiratkozik, az egész tandíj fizetésére kötelezve van. A rendkívüli tárgyakért külön díj fizetendő. A beiratásnál be kell mutatni az érettségi bizonyítványt és a teljes egészséget igazoló újabb keletű orvosi bizonyítványt. Az intézet táp-

intézetében a tanfolyam hallgatói ebédet és vacsorát kaphatnak, melyért évi 180 korona félévés részletekben előre fizetendő. Csapán ebédért 126 korona évi díj jár. Teljes ellátás, valamint szállás, reggeli stb. a városban mérsékelt díj mellett kapható és e tekintetben szívesen ad felvilágosítást és felajánlja közbenjárását az igazgatóság Késmárkon.

— Az időjárás. Meteor legújabb időjelzése augusztus 28-ki dátummal jelent meg és többek közt a következőket mondja: 24—26-ki csomópontok hatáskörében megtört úgy a forróság, mint a száraz idő és már 23-án beállott az országos eső. Az idej szárazságnak és forró nyárnak egyik főoka minden bizonynyal azon kitérésekben keresendő, amelyek e nyáron a napon felette nagy számban fordultak elő, amelyek következtében a nap egyre foltokkal volt borítva. Én a szárazság tartamát június 8-ig számítottam, azt követően pedig nagyobb esőzéseket helyeztem kilátásba. A szárazság azonban hosszabb ideig tartott s az erősebb esőzés kitalolt egészen mostanáig; tehát két és fél hónappal tartott tovább a szárazság, mint ahogy én számítottam. Az erősen esős jellegű csomópontok hoztak ugyan mindig esőt, de csak keveset és ez is csak helyiül-közöl. A kitartó szárazságnak még más oka is lehetett a kitérésekben kívül; valószínűleg egyre jó hővezető, tehát nagymennyiségű fémgázok burkolták a napot, miert is a foltok mindig homályosan látszottak. E hó végéig az idő változatos marad, derült, esős, szeles, hűvös, meleg átmenetek váltakoznak addig. Szeptember eleje állandóbb jellegű napokat hoz, hogy a 9-iki csomópont hatáskörében újra változatossá váljék az idő. Jelenleg három nagy folt van a napon, kettő tömör, egyik pedig, a vezető óriási terület szétszórta, amilyen terület ez évben még nem volt; kezd azonban ez is tömörülni s a foltok fátyolosan látszanak csupán.

— A házalás rendezése. Régi kívánságot igyekszik kielégíteni a kereskedelemügyi miniszter azzal az intézkedéssel, hogy rendezze a házalási ügyet. Nemcsak az iparosoknak, hanem a kereskedőknek is régi panaszaik, hogy a házalás rendkívüli módon megrövidíti őket, mert ma már nemcsak falvakban, hanem olyan helyeken is folyik a kész iparcikkkel és árukkal való házalás, ahol rendes kereskedések és ipari műhelyek is fellelnek a szükségletet. A kereskedelemügyi minisztériumban most folyik az anyaggyűjtés és valószínű, hogy a miniszter a házalási ügy rendezésére nézve rövid időn belül tárgyalásokba kezd Ausztriával. Ez ügygyel kapcsolatosan kívánják rendezni a nyílt piacon való elárúsítás ügyét is, mely szintén nagy károkat okoz mai rendezetlen mivoltában az iparosoknak és kereskedőknek.

— Tűz a város alatt. Folyó hó 1-én, a csütörtöki hetipiac sokadalmában nem kis riadalmat okozott, hogy a városházudvarból nagy kúrtszóval robbogott ki az egyik tűzfecskendő, melyet két lajtoskocsi követett nyomom. Ezeket a tűzoltó szerelvényeket óriási vágatással vitték ki a vásártér felé. Az őrtoronyban nem kongott a vészharang és a népek, megriadva, nem tudva: merre, hol a veszedelem, futottak a szerkocsik nyomában. Csakhamar kitudódott, hogy közvetlenül a város alatt, a Zsolós-féle gyártelepen van a tűzfecskendő. Két hatalmas boglya szalma gyuladt ottan ki, — valószínűleg gyújtogatás következtében és bár a telep összes munkásai azonnal rávetették magukat a tűzre, hogy elfojtsák, — ez a fáradságuk hiabavalónak bizonyult, úgy, hogy a telepről telefon útján kértek a várostól segítséget. Így vonultak ki tűzfecskendők és a lajtok, megnövekedett a segítőik száma is úgyannyira, hogy bár a két égő kazalat megmenteni nem sikerült is, de sikerült a tüzet lokalizálni, hogy e két kazalon kívül, mely teljesen elhamvadt, a többi rakományra a veszedelem át nem szarmozott. A kar így is mintegy 2000 korona, ami azonban megtérül, miután a szalma biztosítva volt.

— A gőzgépközlekedés és kazánfűtés legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden szeptember hó 26-ik napján, délelőtt 9 órákor fognak a Szeged alsóvárosi vízvezetéktelepen megtartatni. A kélfőn felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. kerületi iparfelügyelő-séghez küldendők be Szegedre, Szilágyi utca 1. szám.

— Vásár. Kiskundorozmán az idej őszi országos vásár f. hó 11 és 12-én lesz. E városra. sertesek hívtelével, mindennemű lábasjóság szabadon felhajtható.

Színház.

Az első alkalom óta, hogy a színelőadásokról írunk, valamivel jobbra fordult a közönség színházlátogató kedve, amennyiben színészeink nem játszanak most már szégyenletesen üres nézőtérnek; de bizony a színházlátogatás még mindig sok kívánni valót hagy fent, ha tekintetbe vesszük hogy az újonnan alakult alföldi színikerületben, mint legnépesebb várost, voltaképpen Szenteset illik a vezérszerep, tehát közönségünknek illes és kell jó példával előjárnia a színpártolás tekintetében, amit annál könnyebb volna megselekednie, mert tényleg jelenkorunkból álló, törekvő szintársulat van a körünkben, melynek előadásai sok élvezetet nyújtanak.

A legutolsó három este közül voltaképpen csak egyről, a csütörtökiről kell most megemlékeznünk, mert szerdán a »Cigánybárok« operettet, pénteken pedig a »Takarodó« színművet ismételték meg zónaelőadásban.

Csütörtökön Milöcker szépenéjű operettje, a »Boszorkányvár« ment, melynek keretében közönségünknek alkalmá nyílt a társulat összes énekes erőit együtt látni a színpadon. Az előadás gördülékény volt s a szereplők közül különösen Solti Vilma (Caroline), Szalai Vilma (Verus) Perényi (Jozsi), Gyárfás (András) arattak sok megérdemelt tapsot, bár a többi szereplő is jeleskedett, hogy elősegítse az összejáték sikerét.

Tegnap este operettujátszást adtak, a »Makrancos hölgyek«-et, mely Budapestest kasszadarab volt. Ez az udjónság is foglalkoztatta az egész énekes személyzetet, de előadásáról csak legközelebb írunk majd.

Megemlítjük végül újból, hogy Echege-ray világhírű drámája, a »Halálos csönd« kedden kerül nálunk először színpadra és erre az előadásra újból felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

Közgazdaság.

A gabonapiacra a korábbi élénkséget nyomottabb hangulat váltotta fel a helyi piacot, aminek oka abban rejlik, hogy a gabonárák némi csése folytán az eladók tartózkodóbbak lettek.

Folyó hó 3-án a helyi piaci árak a következők:

Búza métermázsája	9 frt. 50 kr.
Arpa	7 „ 20 „
Zab	7 „ — „
Kukorica	7 „ 20 „

Felelősszerkesztő: BÀNFAVY LAJOS.
Társzerkesztő: MATEFFY LÁSZLÓ
Kiadótulajdonos »Szentes és Vidéke« könyvnyomda

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására adni, hogy jelenlegi itt tartózkodásom ideje alatt lerrasz és beton munkák elkészítését a legkedvezőbb árban elvállalom.

Kérem a nagyérdemű közönség becses pártfogását. Tudakozódni lehet az ujonnan készült csendőrlaktanyában.

Mély tisztelettel:
ifj. **Molnár Bálint**
vállalkozó.

Szállítási hirdetemény.

A Csongrád vármegyei közkórház betegetei és ápoló személyzete részére Szentesen, az 1904. évi szeptember hó 16-tól kezdve 1905. évi december hó utolsó napjáig szükséges marha-, borjú és sertésbús, disznósír, továbbá fehér kenyér 3—4 kilós vekniformában, 100 grammos zsemlye, és naponta 40—60 liter főlözetlen tej szállítására pályázatot hirdetek.

Akik ezeknek az élelmezési cikkeknek a szállítására reflektálnak, forduljanak hozzám a szükséges felvilágosításért — amit posta fordultával megadok. — Az ajánlatok alantírt címre 1904. szeptember 8-ig benyújtandók.

Budapesten, 1904. augusztus hó 30.

Erdélyi Adolf
élelmezési vállalkozó.

Budapest, Andrassy-út 17. I. emelet.

Hódi Sándor

IV. tized 615. és 615/a. számú háza eladó. Az egyik ház négy szoba, három konyha és egy boltelhelységből — a másik ház egy szoba, konyha magazin és boltzott kőpince és hozzátartozó melléképületekből áll. A fentemlített ház és boltelhelység a kiséri ártézi kútnál és a két iskola tőszomszédjában van. — Értekezhetni lehet a fenti ház száma alatt, vagy a Jurenák féle városházánál. 3-2

Tanulóknak felvétetik 13—14 éves fiú ifj. Kovács Sándor fűszer üzletében. 3—2

Eladó föld.

Czakó Imrénének Külső-eцseri 40 hold tanya-földje, Nagy-tóknál 21 hold szántó-földje eladó.

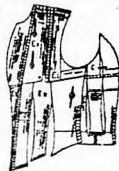
Értekezhetni lehet III. tized 297. sz. alatt. 3—2

Eladó üzlet.

Egy jó forgalmú fűszer üzlet család szerencsétlenség miatt jutányos árral azonnal eladó.

Értekezhetni lehet öv Müller Gyulánál Szentesen. 3—2

A hölgyvilág részére!

Minden t. hölgy saját maga minden divat szerint, fáradság nélkül készítheti ruháját a

Guschelbauer Antal-féle
szabályozható

Női derék-szabászati készülék

segélyével, anélkül, hogy szabászati rajtot tanult volna. — Eme készülék minden testalkat részére **szabályozható**. Akadémián vizsgáztam. — Számos elismerő levelet kaptam minden országból. — Minden államban törvényileg védve és szabadalmazva

Egy készülék ára 3 korona utánvét mellett.

GUSCHELBAUER ANTAL, SOPRON.

Képviselek minden helységben kerestetnek. — Magyarázotakat ingyen küldök. 52—18

IRTÓZATOSAK

gyakran a következmények, ha esetleges betegségek behurcolásának idejekorán elejét nem vesszük, egy oly időben, midőn szinte minden második ember többé-kevésbé beteg s eltekintve a Dyphteritis, vörheny, Typhus stb.-től, a betegségek legborzasztóbbika, a tüdővész óriási mérveket öltött.*) Ezért mindenki saját belátása szerint előbb meggyőződést szerezzen a

„Ragályos betegségek elleni önműködő fertőtlenítő készülék“

célszerűségéről és aztán el ne mulassza azt úgy a saját, mint drága hozzátartozóinak jól felfogott érdekében, lakó és hálószobában, irodában, műhelyben, raktárban, clozet- stb.-ben alkalmazni. Helyiségekben, ahol sok ember fordul meg, szintúgy a hol betegek vagy gyermekek vannak, semmiképp se volna szabad hiányozni. A készülék kicsi és csinos, a belőle kiáramló szag nem kellemetlen. Hogy a lakosság minden rétegének hozzáférhető legyen, mintadarabok önköltségen — 1 korona 4 fillér előzetes beküldése ellenében frankó szállítatnak, egy és ugyanazon címre azonban csak egyszer, különben darabonként 1 korona 50 fillér, előzetes beküldés mellett vagy utánvétellel.

15—9

DAMASCENA ASS.,
Marillavölgy 143.

A belügyminisztérium jelentése szerint 1902-ben Magyarországon 75145 egyén elhalt tüdővészben.

Dobóczky József

I. tized 3. szám alatti házánál két, 2 kétszobás lakás, a hozzátartozó mellék-helyiségekkel együtt azonnal kiadó.

Károlyi József

felsőréti földjéből 6 hold hereföld apróvetemény termelésére **kiadó**; a Tisza partján, a volt kompjáró mellett jó szegni való nádja van **eladó**.

Eisler Lajos tulajdonát képező III. tized 181. számú **háza** szabad kézből eladó.

Értekezhetni lehet a tulajdonosnak lakásán, vagy a Haris-házban levő üzletében. 3—2

Tanoncznak,

egy jó családból való 13—14 éves fiú azonnal felvétetik **Schultz István** tőszkereskedésében. — Ugyanott egy igen jó „Eichinger“-féle rosta van eladó. 2—2

ösv. Dobray Sándornénak egy jókarban levő, célszerű **szőlőpréssé** s több féle **kád és hordói** eladók.

Oltóság! Leiklimerésztés!

hirdetési iródnja által Budapest, Erzsébet-körút 64.

LEOPOLDGYULA

hirdetési iródnja által Budapest, Erzsébet-körút 64.

Császárfürdő

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú névs hívtat gyógyfürdő, páralan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás ésványvíz-usszodákkal, kó-és kádfürdőkkel.

200 kényelmes lakószobával.

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

REPARATOR

KÖNYVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERESSEB
a KRIEGNER-féle

1 Öveg 3 korona, kis Öveg 1 kor.

Főrtár: **KORONA - GYÓGYSZERTÁR,** Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENŐSÉGI
• ELŐZEKENYESSÉGI •

SZERENŐSÉGI
NYUGVÁSRA ÉRTÉKTELVI

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA

BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.

a magy. kir. szab. osztályozásjuttatás fölszámított helye.
100,000 sorsjegye, 65,000 nyar. — Nyaralónyárak Összesen 14,500,000 korona

A Kisbirtokosok

Országos Földhitelintézele

BUDAPEST, V. GEZA-UTCA 8.

300 koronától kezdve az értékesítésnél
lével-kétszázalékos, melyek után

1000 Ft-ig: 2%
10000 Ft-ig: 3%
50000 Ft-ig: 4%
100000 Ft-ig: 5%

1000 Ft-ig: 2%
10000 Ft-ig: 3%
50000 Ft-ig: 4%
100000 Ft-ig: 5%

Bővebb felvilágosítást az Intézet
díjmentesen ad.

HÓTEL PARIS SZÁZLODA

BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRÚT 25. SZ.

100 szobá 2-30 Kétféle kádfürdővel és villany-
lámpával együtt. Fűrés, elegáns kávéház, étterem és
szórakozó a házban. Vilamos vasúti megállóhely az
összes pályaudvarok és hajók felé.

Vidékek kedenczei találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglős elsőrangú étterem

Budapest, VI., Andrásy-út 39.

Kínáló magyar konyha, valdai tésta borok és
a világhírű „PSCHORRBRÁU” egyedüli kúvártára.

REMINGTON

IROGÉP

ÚJ MODELLEJ
megjelent!

PROSPEKTUST KÜLD

GLOGOWSKI

BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÚT 12.

Tanningene

HAJFESTŐ-SZERREL

VÉRGYÓGYÍTÁS

A legkeresettebb gyógymód: asztma, szív-, gyomor-,
tűdő- és bőrbeli betegségek, élemlés, vese-
betegségek és egyéb krónikus betegségek.
Megelőző és gyógyító készítmények!

Dr KOVÁCS J. (városi orvos)

BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRÚT 18. SZ. L. EM.

UGORKATEJ

Szépitőszér

A Balassa-féle valódi angol
mely szonál előnyvel minden szépit, márfotot, pentandit, mlt-
csert stb. és az arcnak ócséget, fahatagot kölcsönöz.
Hőlyegeket oldószerként!

Egy üveg 2 — K. hozzá egorka-zsappan L — K, peder 2 — K.

Postai szétküldés naponta.

Balassa Kornél gyógysermék Budapest — Erzsébetfalva.

OSERS és BAUER

MOTORGYÁR

BUDAPEST V. Lipót-körút 7.

Benzin- és
petrolin-
motorok

BÉCS
Grossherzogstrasse 78-83

Benzin- és
petrolin-
tökevények

Szivógáz-motorok 2-3 liter füzemkötésűekkel.
Ezernyi berendezések működésben. — Elsőrendű gyártmány. — Kedvező üzleti feltételek.

FÉRFI- és GYERMEK-RUHÁ

Budapesti IV., Károlyi Városház (Gara A. k. 11.)

LEON és OLAI

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.

Mintákat az ország minden részébe
ingyen és bérmentve
küldünk

SZÉPÍTŐSZÉR

Az egyedüli itérő valódi angol
Szépitőszér

A Balassa-féle valódi angol
mely szonál előnyvel minden szépit, márfotot, pentandit, mlt-
csert stb. és az arcnak ócséget, fahatagot kölcsönöz.
Hőlyegeket oldószerként!

Egy üveg 2 — K. hozzá egorka-zsappan L — K, peder 2 — K.

Postai szétküldés naponta.

Balassa Kornél gyógysermék Budapest — Erzsébetfalva.

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA

BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.

Schicht-Zappan

„SZARVAS”

„KULES”

Mindenki megkapható!

Bovásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy !!!
minden darab szappan a „Schicht” névvel és !!!
a fenti védjegyek egyiével legyen ellátva.

jegyi yel
legjobb, legkedvesebb és ennél fogva
legelőszobb szappan a — Minden
szarvas alkalmánál néli asszony.

Ne vegyen senki hangszert

mig Reményi Mihály műhangszerész cs. és kir. szabá-
dalom-tulajdonos, a Magyar királyi zene-akadémia szállítója
315 ábrával ellátott legújabb árjegyzékét át nem olvasta, mely
ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, VI. Király u. 44/II.

K A V É	Kilója	
	Korona	Érték
Reklám kávé Santos faj, tiszta	1.80	2.40
Copperlor háztartási kávé (tiszta izm)	2.40	3.20
Amstka nagszemű világos	2.20	2.80
Domingo cinkefű kávé (Java faj)	2.40	3.20
Seylon Salvador Cuba faj	2.60	3.40
Java kávé liberában óriás nagy	2.40	3.20
Legf. Malabar vagy Martinik	2.80	3.60
Legfinomabb és nagszemű Cuba	3.20	4.00
gortorio. Moeca vagy arany Java	3.60	4.40
Gyöngykávé minden faj	4.00	4.80
	3.60	4.40

Biztos keresetet nyújtunk minden ál-
lású egyéneknek, sors-
jegyek eladásával új törvényes módszerünk szerint.
Nem részlet-üzlet. Ajánlatok intézendők „Sorsjegy
jutteti bank”-hoz Budapest, VIII. József körút 16.

Megjelent.

Első legnagyobb
magántanulási tankönyv, 350 oldal, 410 rajzzal, (fűzve
10 korona, kötet 12 korona, férfi és női szabók ré-
szére. Fehérmű szakkönyv ára 1 korona. Szabászta-
nítványokat elfogadók. Mehr Samuel, ökl. műszabász-
tanító. Budapest, VII. Kazinczy-utca 36 H.

Szerelők és bádógosok figyelmébe!

Augenstein Hugó, Budapest, VII. Wesseleny u. 11.a.
Mindennemű villámok és esllárok és az összes vilá-
gítási felszerelési anyagok raktáron. Különböző sárga-
és vörösre asztali lámpák. Pragan Alvis fényágyára,
Bécs — Budapest. Specialista világitási cikkekben.

EGYÉVES ÖNKÉNTESÉK

a szükséges egyenruhák és felszereléseket a legszebb és legjobb kivitelben a legjutányosabb árákért nálunk szerezhetik be. — A vidéken lakó t. megrendelők kényelmére kívánatra megbizottunkat mértékével végett saját költségünkön oda utaztatjuk

NEMES L. és TÁRSA, SZEGED.

10—1

BRÁZAI-FÉLE Sósorszesz

A massagehoz (gyúrógyógymód) legalkalmasabb szer a Brázai-féle Sósorszesz, melylyel a testet bedörzsöljük s a massagét úgy hajtjuk végre.

4—1

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Templomülések

a közeledő izraelita nagyünnepekre kaphatók. Hol? Megmondja lapunk Kiadóhivatala.

2—1

KI AKAR egyéves önkéntes LENNI?

Mindazon ifjak kik az előirt iskolákat nem végezték, előkészültségükre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik

az egyéves önkéntesi jogot.

Aki 1883-ban született már föl nem vehető.

Születési év közzendő.

Prospektust ingyen és bérmetve küld **Lichtblau Albert** katonai tenfolyam igazgatója Debrecenben. A feügyeicetet az állam gyakorolja.

Házeladás.

Neufeld Hermannak a III. tizedben, a patika utcában levő háza (az új Feiler-féle ház mellett) eladó. — Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Egy jó családból való fitu tanoncnak felvétetik Hoffmann Jakab divatárú üzletében.

3—1

Eladó ház.

I. t. 615 szám alatti ház eladó, esetleg földbirtokra kicserélhető. — Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal. 26-4

S z t r a k a-féle

TANNIN-⁸⁻²CSOKOLÁDÉ

kitűnő hatású kis
gyermek és felnőttek
hasmenése ellen

Egy drb ára 40 f.

Kapható minden
gyógysertárban

CLAYTON & SHUTTLEWORTH^{LD}

Budapest, Váci-körút 63.

áttal a legjutányosabb árak mellett ajánljunk k

Locomobil és gözcseplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cseplőgépek, lóhera-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvatógépek, Planet jr. kapálók, szeoskavágók, repavágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes aczél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

